

MURASZOMBATI ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VÉGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 fr. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes számla ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamáció a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: **OLAJOS SÁNDOR.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos peritör egyzeri hirdetésnél 10 kr többzori hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyitlitter peritóra 25 kr.

Muraszombat, 1886. augusztus 7.

Agustich Pongrácz, kir. járásbíró mint elnök a kisdédóvó intézetet folyó hó 1-én a következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt nagyerdémü közönség!

Muraszombat községének minden jó és hasznos iránt érdeklél viseltető közönsége, támogatva áldozatkész főuraink által és segélyezve a magas kormány, egy Vas megye kisdédóvó egylete által, a legújabb időben egy oly intézetet létesített, mely gyermekeink hazafias nevelésének biztosabb alapot nyújtani és a szülőknek gyermekeik felügyeletét megkönnyíteni van hivatva.

Ezen intézet, — mely az említett tényezők hozzájárulása és támogatásával hosszas eszmecsere és tárgyalások folytán a többrészlől mutakozó előlételeit és közönyösség leküzdése alatt létrejöhett és melynek megnyitására mai napon összejöttünk.

A kisdédók gondozásának és azok nevelésének fontosságát, és ebből kifolyólag az óvoda felállításának szükségét itt külön bizonyítani nem tartom szükségesnek, — érzi azt a gyermekeit szerető, és azért aggódó minden szülő, — érzi és ismeri ennek fontosságát és horderejét a társadalom, mely gyermekeinkben kellő szakszerű hazafias nevelés mellett egy erős magyar haza felvirágzását hiszi és várja, — hanem igenis azon intézet fontosságára való tekintettel kötelességünknek tartom hálamat nyilvánítani mind azoknak, kik hazafi kötelességük tudatában ezen intézet létesítését elősegíteni szivesek voltak. — Különösen köszönetet mondok a magas kormányának, Vas megye kisdédóvó egyletének és Muraszombat városának a megajánlott évi segélyezésért; köszönetet mondok Vas megye alispánjának, ki a kormány és magye segélyezését kieszközölni és az óvoda felállítása körül utmutatás és tanácsal bennünket ellátni kegyeskedett. — Köszönetet mondok gr. Szápáry Géza ó nagymeltságának, amiért az intézet támogatását megígérni volt kegyes. — Köszönetet mondok továbbá gr. Széchenyi Tivadar és gr. Batthyány Zsigmond ó meltságaiknak, — Kladiwa József urnak, valamint a muraszombati takarékpénztárnak ama hazafias áldozatkészségükért, melylyel — nagyobb összegnek adományozásával — az intézet felállítását és berendezését lehetővé tették.

A mindenható jutalmazza tetteket, mely a mily nemes, ép oly hazafias.

Ezekután pedig átadom az intézetet a nyilvánosságnak, — átadom az óvónó vezetésé alá, és az óvodát ezennel megnyitottunk nyilvánítom.

Kisasszony! Midőn az óvoda vezetését ezenell átveszi, legyen szabad figyelmzetnem azon nagy feladatra, — melylyel a nagy közönség, — a

TARCZA.

Nótárus és Mihály gazda beszélgetései a helynevek magyarosításáról.

Nótárus: Biz ugy van az édes barátom és igen helyesen van. — A megyei alispáni hivatal felszólította a szolgabíró, hogy terjeszsen elő munkálköt arra nézve, valjón miként lehetne a muraszombati járás területén létező községek idegen hangzású neveit megfelelő magyar hangzású helynevekkel helyettesíteni.

Mihály: No, ha egyéb dolguk nincs, ez ugyan felesleges munka!

N. Eppen ennek az ellenkezőjét hiszem atyafi, ámbár, fájdalom, nemcsak én, mint egyszerű ember, hanem vannak többen magukat okosnak tartó úri emberek, akik hasonlóan gondolkodnak. Nem felesleges munka az, Mihály, sőt egyenesen hasznos, sőt szükséges. — Tudják, hogy a muraszombati járás ügyes-bajos dolgai nem eszupán Muraszombatban, hanem nagy részben a kir. törvénytörvényeknél, árvászeknél, alispáni hivatalnál, szóval Szombat-helyen végződik, azt is tudják, hogy magából a járásból nem kerül ki annyi tanult ember, hogy az összes hivatalokat, a melyek a muraszombati járás ügyeivel vesződnék — vend születésű emberekkel ellátni lehessen. Ezekből azután könnyen megértheti édes barátom, hogy az a hivatalnok gyakran helytelenül mondja avagy írja ki az eléfőte ismeretlen hangzású „őcz“ — „kőcz“ — „pőcz“-féle helyneveket, így történik, hogy a bíróság által kiküldött írás más községbe, más ember kezébe tévd, mint akinek szánya volt, s végül akár a késédelmozgásnak, akár az emiatt felmerülő költségeknek csak az ügyes-bajos ember adja meg az árát. Nem így van-e gazdaram?

M. Hja, bizony ez ellen nincs mit szólhatnom!

N. Tóhát most szükséges a helynevek megmagyarosítása, — nem lehet felesleges. De nem eszupán azért szükséges, mert önmagunknak van hasznunk belőle, hanem azért is, mert a jó magyar ember külsőségekben is iparkodik és kell is, hogy megmutassa, miszerint magyarként érez és gondolkodik. Hogy ezen a földön élünk, hogy a mindenható Isten mindennapi

Muraszombat, 1886. augusztus 7.

Agustich Pongrácz kr. birouy kak elnök máledeczé varvanicza etoga meszeca 1-oga z-táksem beszédöm szo odpérali:

Jáko postúvani i prestímani lndje!

Szobocsk obesine na vsze dobro i hasznovito privolni mesztan-sarje, pomágani od nase áldávajouese visesnye goszpodé i od orszocskoga ravnitelstva, tak tudí od vármegyőszkoga za te máledeczé obrambe volo nasztávenluga túváristva szo v-zdásnyem czájtí edno tásko násztavo nasztavili, stera nase d. czé domovincarszkomí vesenyé i navadoszti sztaljeji fundament poloziti i roditelom szvoje deczé pazlivoszt oblehkottiti má.

Eta násztava, stera je z-tov imenivanov pomoesjouv po dúgom premislávanyi i tanácsivanyi i po vnouge z-veces krájev zhájajouese hűde voule doli obládnýi gorí posztávenla, i na stera odpéranye szmo sze duezs vktópszpravili, je na to málo-deczco szkerb-majoucsa variválnicza (po vogrskom: óvoda).

Kak velko pazlivoszt i vesenyéi potrebújeje ta mála decza i nakeleko je tak potrebna ta óvoda, tou mi nej terbej eti razloccsés szvedocsiti, — obesúti tou vszaksi szvoje deczo lúblényi, za nyou sze sztarajoucsi roditel, — obesúti i pozna toga veliko znamenitoszt i moucs navktóvno orszacsko túváristvo, stero va nasoj deczi po prílišnom, razmetom domovincarszkomí vesenyéj i návadí edne mocsne vogszke domovine oczevejenýi vörje i csáka, — ali ja na one násztave znamenitoszt gledoucs za szvoje dúznoszt szpoznam zahválnoszt dati vszem onim, ki szo va znányi szvoje domovinszke dúznosztí ete násztava goriposztávlanýi napreppomágati dobri i milosztívno zsrešni bilij.

Námre zahválnoszt mam praviti viszikomí orszacskomí ravnitelstvi, Vasvármegyőva málo-deczco obarvávajoucsemi túváristvi — i Szobocskomí vársai, kaj szo na vszake leto edno gvšno sumo za pomoucs poroucsili, tou je tou: vszakali Zahválim Vasvármegyőva viczi-páni, kij szo od orszacskoga ravnitelstva i od vármegyőva tou pomoucs vó szpravili i okoli goriposztávlanýa mam szmileno tanács dávati. Zahválnoszt mam praviti preveliko szmilenomí grofi Szápáry Gézi za ono obcsanye, ka to násztavo goriderzatsi pomágali bodo, — zahválnoszt morem praviti nadale szmilenomí grof Széchenyi Tivadar i grof Batthyány Zsigmond, goszpou Kladiwa Józsefi i tak tudí szobocskoj sparkaszi za ono domovinszko áldávanye, z-sterim

Notárusa i Mihály gazda zgucsávanye naj sze veszniczam vogszsko imé dá.

Notárus: Bogme je tou tak, drági moj priateľ, i praviesno je. Vármegyőszki vicziispán szo birouva gor pozvali, naj edno delo zgotovijo i gori dajo na tou gldoucs, kak bi mogouese bilou v-Szobocskom jársai oni vesznicz iména, steri lúczkoga jezika iména májo, tem vogszsko imé dáti.

Mihály: No esi drítjogoga dela nemajo, tou je nej potrebno.

N. Drági moj priateľ, rávno toga protivnoszt verjom, ár je tou zaslozno, ka nej szamo ví kak pronszti eslovik, nego esese jih vees jeszte táksi, ki szobé za esedne i goszpoude stimajo, szí rávno tak premislávajo. Nej je zabožstnoszko delo tou, Mihály, nego hasznovito i potrebno. Známo tou, ka Szobocské birouve dugovanya nej szamo v-Szoboti, nego pri králeszkom törvényeszeki z-vekséga tala, — pri árvászeki, pri vicziispáni, z-reesjou v-Szombathelyi szkonesávajo, — tou tudí previdimo, ka z-toga járisa ne pride telko vóvcseni moucsouv, ki bi vsze esészti, steri sze szobocskoga járisa delom trűdijo, z-szlovenszkimí moucsi posztaviti mogoucsno bilou, — z-toga drági moj priateľo lebko zarzarnite, ka táksi esesztnak na opacsno povej vó ali szí píjsje te nepoznane „őcz“ — „kőcz“ i. t. n. iména, tak sze godí, ka birouva posle vó píszma i ona v-tűdigo vész pride, drűgi eslovék je va rouke dobí, nej on, komi szfisi i naszlednyje ali pouleg zaműjdenoszti ali z-toga zhájajoucsi szroskov te isztinszki iszkrájoucsi more kvar zatrpeti. — Jelí je nej tak, gazda?

M. Hja bougne prouti toni nikaj nemorem prouti poredati.

N. Tak je potrebno, naj sze veszniczam vogszka iména dajo, tou je naj praviesno. Ali nej je szamo záto potrebno, ka szami máno z-toga haza, nego záto tudí, ka szo te dober vognu popasesi zvínicsnyem, i potrebno je, naj pokázse ka kak vognu má esítujnye i mislejnje, ka na etoj zemli previvamo, ka goszpodoga Boga vszakdousnye dariteliszto szlobodno vszivamo, ka te naj szarmaszkéj szelar má rávno tak te eslvcsesazskí jsu, liki te naj bogatejsi: tou za Bogou toni máno hváliti, ka szmo vognu, ka szo nasi blájseno preminoucsi ocsászke szvoje krv vóprelejal, za ono

gyermeküket szerető és azokért aggódó szülők, és általában a nyilvánosság bírálata alatt álló intézet vezetése jár.

Legyen kissasszony az intézetnek hazafiás vezetése által fejlesztője a magyar szellemnek, és tenezője a magyarosodásnak, — legyen gondviselője és oktatója a rábizott kisdedeknek, — használja fel a gyermeki érdeklődést és fogékonyt a szép, jó és hazafiás irány elsajátítására, és bizonyosan nemcsak a nagy közönség és a szülők melegegését és becslését fogja kiérdemelni, de a hazának is hasznos szolgálatot tesz.

Legyen kellő türelemmel, — különösen a kezdet nehézségeit türelem és kitartással igyekezzék eloszlatni, iparkodjék a reá bízott gyermekek szeretetét és vonzódását magának megszerezni és a siker el nem maradhat.

Most pedig még a nagy közönség és különösen a szülőkől legyen szabad néhány szót intézmem. Minden vállalkozás, minden intézmény csak úgy állhat fenn, ha az az erre hivatott tényezők által támogatatik és istápolatik.

Nagy küzdelem, kitartás és előlétele elosztása után sikerült a kisdéd-óvótát — habár csak kezdetlegesen is — létesíteni, azonban ennek föntartása és fejlesztése nem kevésbb gondot okoz.

Első sorban a szülők gyermekeik érdekében vannak hivatva arra, hogy az intézetet támogassák; — másodsorban pedig a hazafiás közönség áldozatkészsége az, amely az intézetet fönttartani segíti.

Ajánlom az intézetet becses figyelmük, szíves pártolásuk és támogatásukba és annak felvirágzására Isten áldását kérem.

Vas megye köztörvényhatósági bizottságának

Szombathelyen 1886. évi július 26-án s folytatva tartott közgyűlése jegyzőkönyvéből.

10610/86. szám. A m. kir. államépítészeti hivatal a Hodos—felső-pet-rőczy utvonálnak a megyei utak sorába leendő felvétele ügyében véleményes jelentést tesz. A kérdéses utvonál, mely Hodos községtől kiindulva, Saal, Adrianez, Felső-Pet-rőcz és Szatányecz községeken át az alsó-szölnök—muraszombati úba szakad, s 17 1/2 kilométer hosszú, tekintetbe véve hogy annak a megyei közlekedés szempontjából való fontossága igazolva van, s hogy a kir. építészeti hivatal jelentése szerint ezen utvonál a megyei közmunkaerő jelen körülmények között, habár több éven át, fokozatosan a többi megyei utak hátránya nélkül kiépíthető; a megyei utak sorába ezenel felvéltetik és alpan ur felvéltetik, miszerint az érdekelt községek által az ut első helyreállításiára nézve ajánlatok felhasználása mellett, az utépítészeti pénztár s jelenlegi közmunkaerő keretei között intézkedjék aziránt, hogy ezen utvonál legalább részletenként helyreállítassék és megyei kezelés alá vétessék.

Jelentése annak idején bevaratik. Egyszersmind a megyei uthalozat kiegészítését tárgyozó megyei határozat a megye területén a fellebbezési jog gyakorolhatása szempontjából közhírtó tételn s annak megtörtetésével a notóságu m. kir. közmunka és közlekedési miniszteriumhoz felterjesztés intézetni rendeltetik. Miről alispán és Pollák Pongrácz szolgabíró urak s utóbbi által az ősszer érdekelt községek értesitetnek. Jegyezte és kiadta:

KÁROLYI ANTAL s. k. főjegyző.

Helyi és vidéki hírek.

— **Hátralékban levő előfizetőink teljes tisztelettel felkérjük, hogy az előfizési pénzt hozzánk most már beküldeni szíveskedjenek.** A kik a lapot eddig kapták, ha bár az előfizetést még nem juttatták hozzánk, előfizetőiként tekintjük; azért újabbán is felkérjük, akik nem szándékoznak a lapot tovább járni, hogy lemondásukat a hátralék beküldésével levezessék lapon velünk tudatni ne terheltessenek.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

— **Főnyes ünnepélylyé** tette a kisdédóvó megnyitását itthon időz főuraik, meginkább a magasrangú hölgyek megjelenése. Ott voltak gr. Szapáry Géza ő nagymeltsósága, gr. Batthyány Georgine k. a. gr. Szapáry Géza ő nagymeltsósága, gr. Batthyány Artur, ifj. gr. Batthyány Zsigmond, gr. Szapáry László, gr. Apraxin Sergius, dr. Gasztonyi Mihály, tisz. Bohus udv. elkész és a helybeli értelmiség összes tagjai.

Az ünnepély a daleylet által előadott hymnus éneklésével vette kezdetét. Agusztich Pongrácz nagyhátásu beszéde után a fiatal óvónő Kammermayer k. a. szólott s úgy szerény modora, mint kellemes hangja és szép előadása által a közönség teljes rokonszenvét nyerte meg.

Midőn pedig tudomásra jutott, hogy gr. Szapáry Gézáné és gr. Szapáry Géza ő nagymeltsóságaik jövőre is pártfogói lesznek az ádvós intézetnek és felzendált a daleylet bezáró éneke: „szent az érzet” — — nem volt kebel, kibem meg ne dobbant volna a szív s ószintébb „éljenek” nem hangzottak soha.

— **Gróf Szapáry Géza** ő nagymeltsósága a kisdédóvó alap javára 50 forint, gróf Batthyány Arthur 25 forint, és tisz. Bohus udv. elkész 2 forintot voltak kegyesek újabbán is adományozni, miért a gondnokszó bírás köszönetét mond.

— **Gróf Széchenyi Tivadár** országgy. képviselőnk a szigetvárdi kisdédóvó együletnek is 50 forint küldött.

— **Főispán ur** ő meltsósága a muraszombati járásorvosi állomásra dr. Czipóth Zoltán urat helyettesítette.

áldását szabadon élvezhetjük, hogy a legszerényebb szellemek ép úgy megvannak a maga emberi jogai, mint a legzárkózottabbak; ezt Isten után annak köszönhetjük, hogy magyarok vagyunk, hogy boldogult ősapaink verítékét ontották azért a gondolatért, hogy unokáikat ezen a szent földön, melyet Magyarországnak, edes hazánknak nevezünk, a késő utókor felvirágozni, boldogolni lessa. — Valjon megbecsülhetjük-e szobben azoknak a századokon keresztül itt porlózó edes apáinknak szent emblokat: mintha külsőségekben is megmutatjuk, hogy gondolkodunk, mint ők gondolkodtak, — úgy érzünk, amint ők érezték?

M. De hát az egész Vasvármegyében számtalan német ajku község van, amelyiknek német neve van, ha egyáltalán maradhat a régi név, minek minálunk bantam? (Vege köv.)

szo — vékse sume dávajoucs, ete násztava gori posztíavlányé i znot-resnye vrdjemánye za mogoucsé vcsnili.

Te vszámogoucsi Boug naj oblouna nyihovo csinejnye, stero je rávno tak domovinszko, kakti szmileno i pobozsno.

Po etomtoga pa prejkdam to násztavo roditelom nanúcz, prejk jo dam hranitelkinyi pod roké i variválnico z-tem za odprejto vopovem.

Goszpodicsina! Gđa variválnice pelanye zdaj prejk zemejo, jih opominati mam na ono velko goridánye, z-sterim té násztave pelanye hodi pod szoudbov lásztivo i pod szoudbov szvoje deczo lubai, zanyé sze sztarajoucsi roditelov.

Naj bodejo Goszpodicsina po té násztavo domovincarszkom szpelavanyi osznovitelkinya vogrzske dűsnoszt i csinitelkinya vogrzske, naj bodejo szkrbnosztácsa vucitelkinya toj na nyih zavűpanoj máloj deczi, — naj ravnoj to detesco vugibkoszt i radoznanoszt na pout vszega lejjoga, dobroga i hasznovítoga, na lábűzen domovine, i te grűsno, ka szi nej szamo pri lásztvi i roditelaj zadovolnoszt i postenyé szpravjio, nego domovini tđdi hasznovito delo vesirjio.

Naj bodejo do mogoucsnosti potpřlivi, náimure naj zacstácsa zsmécsavo z-trpřlivosztjov i z-vđrzsányom doli obládaj, naj sze pascsjio te na-nyi zavűpane deczű lábűzen szobi vđszpraviti i ogvřsati, tak nyihovoga dela haszkek nemre tá zasztati

Zdaj mi pa naj bode ecse szlobodno k-iűsztvi i nájbole k-roditelom tđdi nisterno rejs povodati. Vszkake delo, vszakake násztava szamo tak zná gori obsztati, esi jo oni, ki szo na tou pozváni, dobrovolno podszlányaj i pomájajo.

Po velkom trpējny, vđrzsányi i po vnogo ląojogega-stimányaj doli obládányi szmo mogoucsé biliti to variválnico, esi glih szamo vu zacstnoj sztávi, gori posztaviti, — ali nyé goridrsánye i nadale osznáványe tđdi nezrokjje menyé szkrbi.

V-pervom rédi szo roditelje pozváni na tou za szvoje deczű volo, naj to násztavo pomájajo, — v-drűgom rédi je pa vszakgeja vrejloga domovincsara áldúvaune one, stero de to variválnico goridrszati pomájalo.

Preporacsam nyim to variválnico v-nyihovo vrejlo pazlivoszt, v-nyihovo szrcsno pomájajnye i podszlányajnye, i lozsi blagoszlov proszim, naj ona lejpi czvejt dobi!

Vasvármegye sztouczsa

v-Szombathelyi 1886. leta július 26-toga na nadale drzsűcses-ga gyűleiskoga protokoluma.

10.610.86. br. Inszellerszka králészka kanczellária je pred vármegyeűszki sztolecz naprejdála, ka szo naj Hodos—Petronszka kanczellária med orszácske czeszű notri czeme, stera czeszűta sze zacses pri Hodoskoj vřzi i de sla prejk Šilovecz, Adrianezov, Petrovucz, pa prejk Szatányovecz, i vřpřde ober Vidonez na tak imenovez Alsó-Szölnök—Muraszombat orszácske czeszűta, dűszine de mejlá 17 i pou kilometerova, za toga volo, va je inszellerszka kr. kanczellária vđ pokázala, ka de tá czeszűta doszta okroglinam jáko hasznovita, nadale ka z-onov közmunkov, stera sze v-nasom jársai nahája, vecz lejt sze lehko vónapřvi vřvűt toga, ka bi ovim drűgom orszácskim czeszűtam na esrbino bilon, sze je tá imenűvaunosa czeszűta od sztrana vármegyeűszkoga sztouczsa, poulek gyűleiskoga szkoncsajnye, med orszácski czeszűt ra-c-un notri vřzla, i goszpon vicespán szo gori bilij pozváni, ka naj na tom bodejo, ka sze tá czeszűta naj z-onim, ka szo k-czoz szlisajoucsé veszűne zapřvica obe-esale, pa z-onim, ka de od közmunka — pa od nyéne casse mogoucsé, esi gli po faláti naj sze vónapřvi, i nej sze med orszácske czeszűt žpise.

Tou, ka je tá czeszűta med orszácske czeszűt szpiszuna grátala, zdrűven goszpon Széchenyi Tivadár miloztnovni gróf hvaliti mámo, ovak bi do szodnyega dűvűta tak osztánola vu prępszati nevoul.

Goszpon vicespán szo dűszni od toga dela zacseték po vřejmeni pred vármegyeűszki sztolecz notri dati.

Tou delo sze more tđdi poulek vármegyeűszkoga rendelűvanya za volo prouti sztányaj vu vármegyeűszki naznánye dati i po listozom sze tou rendelűvanye k-vřziskomi közmunka közlekedési králészkesomi miniszterij za potřjűnyé volo prekadati.

Stero delo sze more, po pouti goszpon vicespána pa Pollák Pongrácz birouva, vszajok vřzi naznánye dati.

Vő je szpiszao i vő je dao: KÁROLYI ANTAL s. k., főjegyző.

Domácsai i zvűnszki glászi.

— **Na nase novine dűszűjke z postenim tálom oprosjimo, ka nazajosztányena naprejpłacsuna czegna zdaj zse k-nam notri posilajó** Kű nase novine szo do té czajt dobijajli, tiszti, esi bár pejnede do zsejja ma szo mzo nej dobili, kal nase naprejpłacsunie derzsujmo; zátó znovics proszimo ka sto novine dule derzsati nescse, naj z-nazajosztányeni pejnec notřiposilajnyom dale posilajnye doj porejo.

Kiadóhivatal.

— **Máte deczű obranitelzko** soulo szo z-lųpom ředom eto meiszecz pervoga dűvűta odpřli, na sterom szo nasa vėksa domácsa goszpoda po imėni Grőficeja imő gróf Szapáry Géza, Batthyány Georgina, gróf Szapáry László, gróf Batthyány Arthur, gróf Batthyány Zigmund, gróf Apraxin Sergius, Dr. Gasztonyi Mihály imő ovi domácsa goszpoda szi tam bilij. — Zacsetek szo Agusztich Pongrácz birou v-lejpmi recsnáni tolnacsűbi, za steron je pa obranitelzsa (vucitelkinya) guesala, pri steron je lejpi glász imő naprejdáványe vszaks-ga steri je tam biu, za dobro szpoznaio.

miszec, ka vűnke na etoj szvűtej zemli, stero za vogrřszki orszáj, za szlatko domovino zovemo, ti naszlednica vidino vu czeszűtvi i blijszcsztvi.

Jeli moreno z-lępsim tálom postenyaj szkázati onim nasim ocakom, steri sze vecs sztetim lejt prűjo; esi zvűnesyim tálom vő szkázsemo, ka tak miszlimo, kal szo oni miszli — i takse csűtejnye mamó ka szo onih meli.

M. Ali v-czejlom Vasvármegyeűszki doszta némski veszűne jeszte, stero némsko imé májo, esi v-drűgű neszűj osztáne to sztáro imé, zakaj bi prűnász nej?

(Kovecz pride.)

Felhívás a muraszombati járás értelmiségéhez!
 A megye tekintetes alispánja járásunk idegen hangzású községi helyneveinek megmagyarosítása tárgyában egy hazafias irányú felhívást bocsátott ki a járás szolgabírójához, kifejezést adva a meyekezőzönség azon óhajának, hogy követe megyénk több határszéli községeinek példáját, járásunk községei is tegyék meg e tekintetben azon lépéseket, melyek a járás ismert hazafias értelete a magyar nemzetiséghez való ragaszkodásának egy újabb tanujelét szolgáltatnák. Hogy a községek tekintettel történelmi múltjukra, netán egykor használatban volt régi magyar hangzások neveikre, az új helynevek megválasztásában megtalálják a helyes utat, a járás értelmiségének támogatása és hazafias közreműködése az ügy sikeres megoldásához elmaradhatatlan. Bizalommal fordulok e tekintetben a járás minden hazafias gondolkodó szolgabírához, midőn kérem: hogy ezen ügyben a további teendő megbeszélésére végett folyó évi augusztus 14-én é. n. 9 órákor a szolgabírói hivatal helyiségében megtartandó értekezletre minél számbanban megjelenni s megjelenésükkel ezen határszéli járásunk magyárosodására olyannyira fontos ügyet előbbre segíteni sziveskedjenek. Muraszombat, 1886. augusztus 5-én.
 CSORNA JENŐ h. szolgabíró.

Ebben a kolerás időben. Mida Pasteur az emberség jótöveje és dr. Koch a birneves német tudós megállapították, hogy a rendes ivó vízben bakteriumok vannak, melyek normális viszonyok közt nem ártalmasok, hanem kolerajárványok időben veszélyessékké és a járvány fokozódó válhatnak, azóta már mindenféle kísérletek tettek arra nézve, hogy miként lehetne az ivó vízből a bakteriumokat eltávolítani. Most, hogy a kolera oly közel van hozzánk és a kérdés megoldása már égetővé vált, ismét hozzáfogtak a kísérletekhez. Elővétték a legkülönbözőbb szerkezetű szűrőket, de ezek tiszta vizet adtak ugyan, hanem bakterium-menteset nem. Végre Pasteur maga szerkesztett egy szűrőt, melyre Vallin tanár a vale de gracia egészségügyi intézet igazgatója kijelentette, hogy amit a tudomány tegnap még elérhetetlen eszményképnek tartott, t. i. tökéletesen bakterium-mentes vizet szolgáltatni, azt Pasteur e szűrőjével elérte. A londoni egészségügyi kiállítás bíráló bizottsága e szűrőt egyhangúlag azazany érdemmel tüntette ki, a franciaia „Académie des sciences” és az „Académie de Médecine” a birneves feltalálót díszretikkel tüntették ki. Mindezek az eredmények figyelmessé tették a fővárosi köröket is és ennek az az előnyös következmény volt, hogy Zellerin Mátyás előkelő budapesti gyáros megkezdte a gyártás kizárólagos jogát Ausztria-Magyarországra nézve. Az itt gyártott első Pasteur-fele szűrőket Fodor József tanár, a budapesti egészségügyi intézet igazgatója és Wein János vízvezeték igazgató vettek ki-tesztelés alá és az eredmény az volt, hogy literenként 100—120,000 bakteriumot tartalmazó vízből 6 heti folytonos szűrés után egyetlen bakterium nem maradt a nagy mennyiségű vízben. Most a főváros több nagyobb középépületeit rendezik be ily szűrőkkel és a vidéken is már több törvényhatóság intézkedett ilyenek beszerzése iránt, a nagyszámu kisebb háztartási szűrőkről nem is szólva.

Nyilt-tér.*

Nyilvános köszönet.

Alulírott özv. dr. Grimling Rezsőné egy saját, valamint lakóim: Klein Ignác női szabó. Németh István kisbíró és lakatosmester, valamint Kierschner György postakézelt általás urak nevében nem mulasztatom el a mult csütörtökön, f. hó 6-án házam hátsó részében keletkezett tűzveszély következtében legmélyebb, hálás köszönetemet nyilvánítani mindenekelőtt **bátor tűzoltóink és azok parancsnokának**, kiknek saját élete kockázatásával sikerült a tűz továbbterjedését meggátolhatni; mély köszönet továbbá tekintetes **Pollák Pongrácz** szbíró ur, **Kattauer Ede** postafőnök, **Schönheitt Ignác**, **Hartner Károly** kereskedő, valamint **Arvai Samu** és **Guttman Miksa** urak, ugy minden a tűz oltása körül segédkezett nemcsak elmerbaratának — az ez alkalommal tanusított áldozatkészségük és önfeláldozó munkásságukért, amennyiben a lakaszobákban volt butorok stb. biztonságba helyezhetése egyedül csak az ő önmegtartózkodó áldozatkészségük által vált lehetségessé.

özv. Grimling Teréz,
 Klein József,
 Németh István,
 Kierschner György.

* Az e rovat alatt közöltektért nem vállal felelősséget a Szerk.

VASUTI MENETREND

érvényes 1886. jun. 1-től.

Grác—Budapest.				Budapest—Grác.			
	d. é.	d. n.	este regg.		d. é.	d. n.	este regg.
Grác déli p. udv.	8.10	1.05	5.55	Budapest	ind.	10.35	7.—
Grác nyug. p. udv.	8.23	1.17	6.06	Székesfehérvár	„	9.55	3.47
Felüzbach	9.54	3.20	7.44	Veszprém	„	11.16	
Gyanafalva (érk.)	10.29	4.08	8.19	Kis-Czell (érk.)	„	1.37	5.38
Szigotthárd (ind.)	10.32		8.22	„	„	2.02	9.24
Körömind (érk.)	10.48		8.38	Sárvár (ind.)	„	2.37	10.12
„	11.33		9.23	Szombathely (érk.)	„	3.17	11.05
Szombathely (érk.)		12.14	10.04	„	„	3.09	7.40
„		12.38	10.27	Körömind (érk.)	„	3.51	8.44
Sárvár (ind.)		1.17	11.15	Szentgotthárd (érk.)	„	4.37	9.50
Kis-Czell (érk.)		1.51	11.52	Gyanafalva (érk.)	„	4.52	10.13
Veszprém (ind.)		2.16	12.15	Felüzbach (ind.)	„	7.55	4.55
Székesfehérvár (érk.)		2.45	12.44	Grác ny. p. udv. (érk.)	„	8.32	5.30
Bécs (kp. p. u.)		11.40	8.55	Grác d. n. p. udv. (érk.)	„	10.13	7.07
				Grác d. n. p. udv. (érk.)	„		7.20

A vastagabb számoz az éjjeli órákat jelzik.

Heti-naptár

1886. évi augusztus 8-tól augusztus hó 14-ik napjáig.

Hét napjai	katholikus és protestáns napok	Időjárás	Hold fényváltozásai
Vasárnap	8 C Cyr. v.	derült,	Holdtölte 14-én 7 óra
Hétfő	9 Róman v.	száraz idő,	40 perczkor este; nagy
Kedd	10 Lőrincz	gyakori meleg szél,	forrósággal, mely néha
Szerda	11 Sasanna	tikkasztó	éghibabőr és záporosó
Csütörtök	12 Klára	forróság.	által némileg enyhít-
Péntek	13 Hypolit	Holdtölte 7 ó. 40	vesz.
Szombat	14 Eusebius	percz este	

Mária-czelli gyomorcsépek,

jeljes hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmával ellen, és fellulmulhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szék-, savanyú főbőfűg, kólka, gyomorhurut, gyomorgyengeség, lúgykő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hiányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gillizta, lép- és májtubettség, ugyszintén arany-erős bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban és kiesnyben:

BRADY KAROLY

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvországban.

Kapható Muraszombaton: BOLCS BELA gyógyszerárban a „Magyar Koronához,” valamint az ország minden gyógyszerárban. (45. 52—12)

Fontos minden háziasszony, nyugdíjintézet, szálloda, földbírtokos, stb. számára.

Előnyös, direkt vétel folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, kitűnő gyarmat-cikkeit (különlegesség: kávé), konzerveket stb. rendkívül olcsó áron eladhatni és csak egy kísérletet kérés. Minden nem tetsző, romlásnak kitett árú kísérletet vagy a felszámoltat összevisszatartjuk. Számos küszöb-írt tanúsítja megbízhatóságunkat. Díjmentesen szállítunk utánvét mellett és csomagolási, avagy utánvételi költségét nem számítunk.

Nyers kávé zsákob. v. 5 kg brutto.			
Családi kávé, igen jó ízű	o. é.	2.95	
Afrika Moca, igen erőteljes	„	3.75	
Cuba, zöld, izmos, erős	„	3.30	
Ceylon, igen finom, zöld	„	4.85	
Aranjkávé, finom, aranysárga, nagy-szerű	„	4.85	
Gyöngykávé, zöld, ig. fin. enyhe	„	5.35	
Arabs Moca, nemes, tisztes	„	5.67	
Pírtott kávé, ig. fin. 31. sz. 47. kg.	„	4.23	

Thea kilónként. Grus por nélküli.	1.90
Congo 2.50. Souchong	3.50
Rizs, kitűnő fűsz. 5 kilónként o. é.	1.15
Orosz koronaszardínak	1.70
18. doboz Sardinie a Phuille la	5.60
8 doboz lazac	3.85
5 kg. hord. la bepácolott angolna	3.85
la Caviar, uj. 1 kilo	2.35
Jamalka rum la, 4 liter	4.—

SAISON-DELICATESSE.

Prima, uj. Ma 1 tés herinkek.	
5 kg. hord. á 30 db.	1.90
5 „ „ „ 25 „ „	2.55
2 1/2 „ „ „ 12 „ „	1.90

Minden nyers vagy pírtott kávé küldeményhez egy adag és 5 kg. kávéhoz elégséges gyűjtőket ingyen adunk, mely még a legolcsóbb kávé is jóízűvé alkotja. Üzletünk ügynök- és utazókkal nem rendelkezik. Árjegyzékek sok száz egyéb cikkről ingyen és bérmentve. (122. 12—9)

Stückerath és társa hamburgi áruszállítása Hamburgban.

Grünbaum Márk

KÖNYVNYOMDÁJA MURASZOMBATBAN

ajánlja következő kész nyomtatványait:

- Tanítók** részére: Pénztári napló, költségjegyzék, névjegyzék, nyugta, szegénységi bizonyítvány, gyűlésre meghívó, leltár, tankötelessé kimutatása, áll. adókimutatás, uti számla és évi számadás.
- Körjegyzők** részére: Adóbizonyítvány, adókimutatás, marhaléveljegyzék, tanulók összeírásai kimutatása, tárgy. jegyzőkönyv, tázkárjelentés, nyugta, ellennyugta, tulajdonjogbekezeleési kérvény és felzet, községi bizonylat, községi számadás, idézőek, pótlék kimutatás, adásvevési szerződés, adóselvél, fogyasztási nyugta, elismervény, sommás kereset, tanonez-szerződés, husvágó lajstrom, költségterv stb.
- Aratógazdák részére:** Munkabéri szerződés, községi bizonylat és elismervény le nem szolgált hátralék biztosítására.
- Halottképek** részére: az I—VIII. mintáig, nemkülönböztetve halottkémi napló készelben található és bármely mintából 20 egész iv 30 kr-ért kapható.

Világpostas-zsállítás.

Legjobb s legsolidabb megrendelési forrás.

Pontos szolgálat.

Ergyenesen Hamburgból.

Kávé, thea és különlegességek nagybani eladását

ajánljuk az alábbi árakon, mint ismeretes, legjobb árúknak, postadíjmentesen, utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett:

Kávé pírtatlant, 5 kilós zsakokban, plombozva = 10 vámfout.			
5 kg. Bahia, jó ízű	2.90	5 kg. Java, zöld, erős, delic.	4.95
„ Rio, finom, erős	3.30	„ Aranjkávé, kiv. finom, enyhe	5.10
„ Santos, bőfűzött, zöld	3.70	„ Portorieo, jó szaga, erős	5.25
„ Cuba, zöld, erős, brillans	4.10	„ Gyöngykávé, kiv. finom, zöld	5.30
„ Gyöngy-Moca, afr. val. tisztes	3.90	„ Moca, kiv. finom, nemes	6.30
„ Ceylon, kékes-zöld, erős	4.85	„ Arabs-Moca, legnemesebb, tisztes	7.30

Gőzölt pírtott Fény-kávé.		
naponta friss netto 4 1/2 kilónként	4.55	Tea eleg. kínai csomagolásban.
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Congo lefinomított jószaga 1 kilo o. é.
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Souchong kiv. finom 1 „
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Családi théa, Melange 1 „
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Matjes 1 „ uj lezj körülh. 30 db. 2.00
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Aranyringek (5 k. hord. 25 db. 2.60
5.10, 5.40, 5.95, 6.50, 7. évől tovább eltartható, nagyon kiadós.		Külteleges sóséringek 400 db. 1.60

Nagyobb megrendelésnél megf. kü. arányedény.

Hamisítatlan, legjobb minőségű árúkat keszkeletünk és csak egy kísérletet kérés. Kimerítő árjegyzékek és vámtarifák ingyen bérmentve. (125. 18—8)

ETTLINGER és társa Hamburg.